



ת"ד 3049/09/17 - מדינת ישראל נגד עזרא ארז מלכה

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 3049-09-17 מדינת ישראל נ' מלכה

לפני כבוד השופטת שרית קריספין
המאשימה:
נגד
הנאשם:
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד עוז
עזרא ארז מלכה ע"י ב"כ עו"ד ערד

פסק דין

הנאשם זכאי מחמת הספק

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו גרם תאונת דרכים, נזק וחבלה של ממש, בגין אי מתן זכות קדימה להולך רגל, בעליה למדרכה או שול, עבירה על תקנה 64(ב)(1) לתקנות התעבורה, בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה, נהיגה בקלות ראש, עבירה על סעיף 62(2) בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה וכן, עבירה על תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום, הרי שביום 13.12.16, נהג הנאשם באופנוע בתל אביב, בנתיב השמאלי בשדרות ירושלים, מכיוון צפון לכיוון דרום ובמהלך נסיעתו, בהגיעו למקום שלא צויין בכתב האישום, המשיך בנסיעה ולא אפשר להולך רגל, קירז'נר אלכסנדר, יליד 1960, שחצה אותה עת את הכביש במעבר החצייה המסומן במקום ובחסות תמרור 306 המוצב במקום, להשלים חצייתו בבטחה ופגע בו.

כתוצאה מהתאונה, נחבל בגופו הולך הרגל חבלות של ממש קשות ביותר, כמפורט בסעיף 5 לעובדות.

הנאשם כפר באחריותו לגרם התאונה שבנדון.

פרשת התביעה

מטעם המאשימה, העידו העדים הבאים:

עד תביעה 1 - בוחן תאונות דרכים, רס"ר יוסי ג'רופי, מטעמו הוגשו המסמכים הבאים: ת/1 - הודעת נאשם וטופס יידוע חשוד מיום 13.12.16, ת/2 - הודעת נאשם וטופס יידוע חשוד מיום 14.12.16, ת/3 - סקיצה.



עד תביעה 2 - בוחן תאונות דרכים, רס"ר שרון כהן (להלן - הבוחן), מטעמו הוגשו המסמכים הבאים:

ת/4 - דו"ח פעולה, ת/5 - לוח תצלומים, ת/6 - 2 מזכרים מיום 31.7.17, ת/7 - מזכר מיום 20.12.16, ת/8 - דו"ח בוחן, ת/9 - תרשים, ת/10 - סקיצה, ת/11 - דו"ח צפייה מיום 28.12.16,

ת/12 - דו"ח צפייה מיום 10.7.17, ת/13 - דיסקים.

עד תביעה 3 - רס"מ מוטי אלקובי, מטעמו הוגש דו"ח פעולה, שסומן ת/18

עד תביעה מספר 4 - רס"ב יהודה וייצמן, מטעמו, ועל יסוד הנימוקים שפורטו בהחלטתי בפרוטוקול, הוגש דו"ח זיכרון דברים לגבי קובץ ווידאו, שסומן ת/19

כמו כן, הוגשו בהסכמה: ת/14 - הודעת הולך הרגל, ת/15 - מסמכים רפואיים בעניינו של הולך הרגל, ת/16 - מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם, ת/17 - דו"ח פעולה של רס"מ כפיר חולי, ת/20 - דו"ח פעולה של השוטרת רחל דסטה.

להלן גרסת המאשימה, כעולה מכתב האישום, עדותם של עדי התביעה והראיות שהוגשו:

הנאשם נהג ברכב, כמפורט לעיל ובהגיעו בסמוך לבית מספר 110, פגע בהולך הרגל שחצה את הכביש במעבר החצייה שבמקום, או בסמוך מאוד למעבר החצייה.

אין נתונים המעידים על כיוון חציית הולך הרגל וכעולה מהודעתו, האירוע כולו אינו זכור לו, כתוצאה מחבלותיו הקשות ולכן גם לא העיד בבית המשפט.

מעדותו של ע"ת 3 ומ-ת/18, עולה, כי העד הגיע לזירת התאונה והבחין באופנוע של הנאשם, מונח על הנתיב הימני בכביש. עוד ציין העד את פרטי הנאשם ואת העובדה כי הולך הרגל פונה במצב קשה לבית החולים.

מעדותו של הבוחן והמסמכים שערך, עולה, כי הגיע לזירת התאונה, יחד עם ע"ת 1, פגש בע"ת 3 וביצע במקום עבודת בוחנות ואיסוף ממצאים.

הבוחן פגש גם בע"ת 4, שמסר לו סרטון ממצלמות אבטחה המוצבות בבנין סמוך, המשמש כמשרדי אגף החניה של עיריית תל אביב, שם משרת ע"ת 4.

לא ניתן היה לצפות בעותק הסרטון, כפי שהועבר לידי הבוחן, אלא בצילום של הסרטון, תוך כדי הקרנתו במצלמת האבטחה עצמה.

בסרטון ניתן לראות וגם זה בקושי, אופנוע מחליק על הכביש, עד לעצירתו. לא ניתן לזהות את מעבר החצייה או את הולך הרגל.

הבוחן מצא בזירת התאונה סימן חריצה, אותו שייך לרכב הנאשם ולפיו, קבע כי מקום הפגיעה בהולך הרגל, היה במעבר החצייה או באזור מעבר החצייה.



בחקירתו הנגדית, הסביר הבוחן, כי קשר את סימן החריצה, לחומה הדרומית של בנין 110 ואישר, כי המקום בו נעצר האופנוע, לאחר שהחליק על צדו, על הכביש, הוא במרחק של 18.4 מטרים, מקצה מעבר החצייה המסומן במקום.

הבוחן נשאל, מדוע לא זימן לחקירה עדה שפרטיה נרשמו ב-18/ת והשיב, כי בשיחה טלפונית, כמתועד ב-6/ת, מסרה העדה, כי לא הבחינה בתאונה עצמה או בכיוון חציית הולך הרגל ולכן, לא היה טעם לזמנה לעדות.

הבוחן נשאל מדוע לא זימן למתן עדות את אנשי איחוד הצלה או מד"א, שהגיעו לזירה מיד לאחר התאונה והשיב כי כנראה שהעד הגיע אחרי התאונה ואינו עד ראיה.

הבוחן לא ידע לומר, אם ניתן היה, בנסיבות התאונה שבנדון, לבצע חישוב הנוגע להטלת גופו של הולך הרגל, על ידי אופנוע הנאשם.

הבוחן נשאל ואישר כי קבע את מיקום הולך הרגל, לאחר התאונה, בהסתמך על כתם דם שמצא במקום, שכן לדבריו, ידע לשייך את כתם הדם הסמך, להולך הרגל, שנפגע פגיעה קשה בראשו ולא לנאשם, שעל גופו ראה שפשופים, שלא ייתכן שייצרו כמות כזו של דם וכן, אישר כי לא נטל דגימת דנ"א מהדם, על מנת לבסס ממצא מדעי.

הבוחן נשאל ואישר, כי לא היו לו את הנתונים לצורך עריכת שחזור של התאונה וכי לא ניתן היה לערוך שחזור על יסוד הנחות בדבר כיוון החצייה או מהירות הליכת הולך הרגל, שכן, מדובר באפשרויות מרובות והשערות.

הבוחן נשאל ואישר, כי לא יכול היה לקבוע איזה חלק באופנוע, גרם לחריצה ולשריטות על הכביש.

הבוחן נשאל והשיב, כי ייתכן והולך הרגל, הגיע למקום בו נמצא על הכביש, לאחר שנישא מרחק כלשהו על ידי רכב הנאשם ואז נפל והתגלגל או שלא התגלגל, אך עמד על כך שהנאשם, לא איבד שליטה עד לאחר הפגיעה בהולך הרגל.

בנוגע לשדה הראיה, השיב הבוחן כי הוא מציין זאת בסקיצה ובנספח לה ולא במסמך נפרד וכי קבע את שדה הראיה בכיוון נסיעת הנאשם, 80 מטרים קדימה, באמצעות מדידה שערך במקום.

הבוחן נשאל לגבי הנחיה משטרתית שעניינה, עריכת שחזור בתאונות דרכים והשיב כי הוא מודע לקיומה של ההנחיה.

הודעתו של הנאשם במשטרה, נגבתה למחרת התאונה ולגרסתו, נהג במקום, במרכז הכביש, במהירות של 30-40 קמ"ש, עבר את מעבר החצייה שבנדון ובמרחק מסוים ממעבר החצייה, הבחין לפתע באדם על האופנוע והם החליקו יחד על הכביש.

הנאשם נשאל והשיב כי הכביש היה רטוב, שכן היה יום גשום.

הנאשם מסר כי לאחר התאונה, הבחין בכלי רכב עומדים בנתיב הימני.

הנאשם לא ידע לומר, מהיכן הגיע הולך הרגל או מה היה קצב החצייה שלו, שכן זה הפתיע אותו, כאמור.

הנאשם נשאל ואישר, כי לא בלם את רכבו, עד לאחר הפגיעה בהולך הרגל.

הבוחן הקשה על הנאשם וטען בפניו, כי מהממצאים בשטח, עולה כי הפגיעה בהולך הרגל, הייתה בסמוך למעבר



החצייה, אך הנאשם עמד על גרסתו, לפיה, הפגיעה הייתה במרחק ולאחר שחלף על מעבר החצייה.

מטעם ההגנה, העיד הנאשם בלבד והוגשו מסמכים הנוגעים לנהלי עבודה של משטרת ישראל - נ/1 עד נ/2 .

להלן גרסת הנאשם, כעולה מעדותו בבית המשפט:

הנאשם נהג באופנוע, כמתואר לעיל והעיד כי הפגיעה בהולך הרגל, אירעה כ-15 עד 20 מטרים אחרי מעבר החצייה וכי לא ייתכן, כי סימן החריצה, אליו התייחס הבוחן, שייך לאופנוע שלו.

עוד טען הנאשם, כי לא ייתכן שנשא את הולך הרגל, על גבי האופנוע, לאחר הפגיעה בו, למרחק של 15 מטרים, עד שנפל לכביש וכי מיד לאחר שפגע בהולך הרגל, שניהם נפלו לכביש.

בחקירתו הנגדית, נשאל הנאשם כיצד זה לא הבחין בהולך הרגל, עובר לפגיעה, בהינתן ששדה הראיה במקום היה 80 מטרים ולגרסתו, נסע במרכז הכביש והשיב- כי אינו יודע מהיכן הגיע הולך הרגל והוא לא הבחין בו משמאל או מימין, עד שהפתיע אותו פתאום, אחרי מעבר החצייה.

הנאשם עמד על גרסתו, לפיה, סימן החריצה אינו מרכבו וכן, לשאלת התובעת, השיב כי בסרטון הווידאו, לא ניתן לראות את מעבר החצייה, שכן הוא מרוחק מהבניין.

ההגנה הגישה מסמכים, מתוך נהלים משטריים שונים, שעניינם, אופן ביצוע שחזור בתאונת דרכים עם הולך רגל.

דין והכרעה

לאחר שבחנתי ראיות הצדדים, העדויות והסיכומים, אני קובעת כי המאשימה לא הצליחה להוכיח, ברמה הנדרשת במשפט פלילי, כי הנאשם אחראי לגרם התאונה שבנדון.

תחילה, מצאתי כי כתב האישום נוסח באופן רשלני -

א. בסעיף 1 לעובדות, לא צוין מקום התאונה ובוודאי, שאין די בציון שם הרחוב וכיוון הנסיעה, ללא כל נתון נוסף.

ב. בסעיף 1 להוראות החיקוק, יוחסה לנאשם עבירה על תקנה 64(ב)(1) לתקנות התעבורה, שזו לשונה:

"(ב) נוהג רכב היוצא מחצרים, מדרך גישה לבית, מתחנת דלק, מתחנת שירות, ממקום חניה לכלי רכב וכיוצא באלה או מכל מקום שאינו דרך והוא עומד להיכנס לדרך או לחצותה -

(1) יאט ואף יעצור, במידת הצורך, כדי לאפשר להולכי הרגל לעבור בבטחה לפני שיעלה על המדרכה או על שול הדרך".



במקרה שבפני, אין מחלוקת בין הצדדים, כי הנאשם נסע בכביש ולא יצא מכל מקום אחר "שאינו דרך" וכן, לא היה בדרכו למדרכה או לשול הדרך ומכאן, כי אין כל קשר בין הוראת החיקוק לעובדות המקרה ולא ניתן היה להרשיע את הנאשם בעבירה זו, ללא קשר לטיב ועוצמת ראיות המאשימה.

באשר לעבירות של התנהגות הגורמת נזק, נהיגה בקלות ראש וגרם חבלה של ממש, לא מצאתי, כאמור לעיל, כי המאשימה עמדה בנטל הנדרש ממנה.

בהעדר עדי ראיה ועדות כלשהי מטעם הולך הרגל, בנוגע לאופן קרות התאונה, הרי שלא בוססה תשתית ראייתית שיש בה כדי להרשיע את הנאשם.

אכן, ככלל, מעבר החצייה הוא "מבצרו" של הולך הרגל ונהג נדרש לחובת זהירות מוגברת, בהתקרבו למעבר החצייה, לרבות, כלפי הולכי רגל רשלניים.

בע"פ 558/97 רבקה מלניק נ' מדינת ישראל, נאמר :

"מהן הנסיבות להן צריך נוהג רכב ליתן דעתו בהתקרבו למעבר חצייה? עליו ליתן דעתו לכך, אם יש מי אשר מתכוון לחצות את הכביש במעבר החצייה; ואם כן - להתאים את מהירות נהיגתו למקרה של חצייתו את הכביש. במסגרת זו, וכדי לכבד את זכות הקדימה של הולך הרגל במעבר חצייה, עליו לצפות שזה ינסה לחצות את הכביש; שאולי לא יהיה ער לרכבו המתקרב; אולי ייטול על עצמו סיכון של חצייה על אף התקרבות הרכב; אולי יסמוך על כך שהרכב יכבד את זכות הקדימה שלו. עליו להתחשב גם באפשרות של התנהגות רשלנית מצידו של הולך הרגל".

עם זאת, אין די בשילוב של גורמים - רכב, כביש, הולך רגל ותאונה, כדי לקבוע כי הנאשם התרשל באופן נהיגתו ואחראי לקרות התאונה, גם במקרה של פגיעה על גבי מעבר החצייה או באזור מעבר החצייה והמאשימה לא הציגה כל ראיה ממנה ניתן היה ללמוד, על רשלנותו של הנאשם ומה יכול היה לעשות, כדי למנוע את התאונה, בהעדר כל ממצא לגבי כיוון חציית הולך הרגל, אופן חצייתו ומהירות החצייה ולא בכדי, לא נקבעה מסקנה בעניין זה על ידי הבוחן ולא נטענה טענה ברוח זו, בסיכומי המאשימה.

עוד ייאמר, כי דווקא בגלל החוסר הממשי בראיות וממצאים, היה מצופה כי הבוחן יחקור כל אדם שהיה בזירת התאונה, אולי יש בידיו להוסיף ולו פרט נוסף, על הפרטים המעטים שנמצאו בזירה ולכן, לא ברור לי מדוע נמנע הבוחן מלחקור את העדה שזימנה את המשטרה למקום ואת אנשי הצוות הרפואי שהגיעו לזירה.

גרסת הבוחן, לפיה, ייתכן שהאופנוע נשא את הולך הרגל מרחק ניכר של כ-20 מטרים, עד שזה נפל לכביש, אינה סבירה בעיני, מקום בו עסקינן ברכב דו גלגלי ומכאן, כי קביעתו לגבי מקום הפגיעה בהולך הרגל, אינה מבוססת דיה, לטעמי וייתכן בהחלט, כפי שטן הנאשם, כי הפגיעה לא הייתה באזור מעבר החצייה.



מ-נ/1 ו-נ/2, שהגישה ההגנה, עולה כי הבוחן, לא מיצה את הליכי החקירה הנדרשים ממנו, בכל הנוגע לעריכת שחזור וביצוע ניסוי שדה ראיה, שלא נערכו על פי הקבוע בנהלים המשטרתיים.

בע"פ 35342-12-16 מדינת ישראל נגד שושנה ארז, בתיק שעניינו גרם מוות ברשלנות של הולך רגל, נאמר:

"עוד יש להוסיף, כי התשתית הראייתית אשר באה בפני בית משפט קמא, ואשר נבחנה על ידו בקפידה, לא אפשרה הגעה למסקנות ברורות בדבר האופן המדויק של התרחשות התאונה, מעבר למסקנות שפורטו לעיל. גם לכך יש משמעות בדבר קיומו של ספק סביר".

בעפ"ת 55108-02-16 בושארי נגד מדינת ישראל, נאמר:

באשר לשאלה הנורמטיבית, צודק ב"כ המערער כי תאונת דרכים שאירעה במעבר חצייה לא מטילה על הנהג הפוגע אחריות מוחלטת ועל המשיבה מוטל הנטל להוכיח ולשכנע את בית המשפט כי הנהג יכול היה למנוע את התאונה (בג"צ כרסנטי לעיל).

לא מדובר בעבירה שהינה "אחריות קפידה" אשר לשם ההרשעה, די בהוכחת רכיבי היסוד העובדתי ואין צורך להוכיח, כי נלוו ליסוד העובדתי "מחשבת פלילית" או "רשלנות".

בעפ"ת 28434-05-13 ברזל נגד מדינת ישראל, נאמר:

קביעה קטגורית זו של בית המשפט קמא ולפיה, מקום בו נהג המערער ברכב, לא הבחין בהולכת רגל שחצתה על מעבר חצייה, פגע בה וגרם למותה, מבלי הצורך להידרש להוכחת כל אחד מיסודות עבירת הרשלנות ברף ההוכחה הנדרש בפלילים, עומדת היא בניגוד לדין ולפסיקה. אין בעצם הפגיעה במנוחה שחצתה על מעבר חצייה, אשר גרמה למותה, כדי לגבש קטגורית את אחריות הנהג הפוגע, בפלילים. עדיין עומדת למשיבה החובה להוכיח את כל אחד מיסודות עבירת הרשלנות בנטל ההוכחה הנדרש בפלילים והשאלה היא האם צלחה המשיבה בהוכחה הנדרשת.... במקרה דנן, לא מדובר בעבירה שהינה "אחריות קפידה" כהגדרתה של זו, אשר לשם ההרשעה בה די בהוכחת רכיבי היסוד העובדתי הקבוע בהגדרתה ואין צורך להוכיח, כי נלוו ליסוד העובדתי "מחשבת פלילית" או "רשלנות". בהתאם להוראת סעיף 22(א) לתיקון 39 עבירה תחשב כ"עבירת אחריות קפידה" אם נקבע בחיקוק, בצורה מפורשת שאין היא טעונה הוכחת "מחשבת פלילית" או "רשלנות" במשמעות שיש למונחים אלו על פי תיקון 39 לחוק העונשין (ראה בעניין זה ספרו של כב' השופט קדמי, "על הדין הפלילים", חוק העונשין, עמוד 239).

נכון הדבר, שבתיק שבפני, אין מדובר בגרם מוות רשלנות, אך לנאשם יוחסה נהיגה רשלנית, שגרמה, לכאורה, לתאונה שבנדון ולתוצאותיה הקשות, מבחינת הולך הרגל והמאשימה לא הצליחה, לטעמי, להוכיח, ברמה הנדרשת במשפט פלילי, כי הנאשם אכן התרשל באופן נהיגתו וכיצד באה אותה רשלנות לידי ביטוי.



כמו כן, כאמור ברישא לפסק הדין, המאשימה נמנעה, למעשה, לייחס לנאשם עבירה הקשורה למעבר החצייה והאישום הרלוונטי היחיד, הנו נהיגה בקלות ראש, שלא הוכחה דיה, כמפורט.

לאור כל האמור לעיל, אני מזכה את הנאשם מאחריותו לגרם תאונת הדרכים המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתן היום, י"ב טבת תשע"ט, 20 דצמבר 2018, במעמד הצדדים.